

LVII.

Betænkning

over

Forslag til Lov angaaende Besættelsen af Præsteembeder i Folketirken.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 28de Februar 1871).

Det foreliggende Forslag gaar, som bekendt, ud paa, at der af de om et Præsteembede indkomne, berettigede Ansøgninger skal sendes mindst Halvdelen til den paagældende Menighed, som derpaa, gennem et ved Forholdstalt valgt Udvalg i et Møde, Provsten afholder med det, kan give sine Duffer tilkjende med Hensyn til den forestaaende Besættelse af Præsteembedet, og dersom Udvalget enstemmig begjærer en af de Ansøgende kaldet, skal denne af Ministeren indstilles til Beskikkelse, medmindre han paa utilskadelig Maade har indvirket paa Valget. Nærværende Udvalg billiger saavel, at en større Del af Ansøgningerne sendes til Menighederne, som at denne paa den nævnte Maade vælger et Antal Mænd til at gennemgaa dem, men dets langt overveiende Flertal, alle Medlemmerne undtagen Klein og for en Del Gad, finder, at der burde tillægges Menigheden en større Indflydelse, end Lovforslaget tilsigter; thi en væsentlig Betingelse for den fulde Virksomhed i Menigheden er jo ikke blot, at Præsten forkynder Evangeliet og forvalter Sakramenterne paa den rette Maade, men at han tillige har Evne til at berede Veien for deres Virkninger, og at han derhos mødes med Tillid og Hengivenhed af de enkelte Menighedsmedlemmer; men Ingen vil i Reglen saa godt som de selv kunne dømme om de Forhold og de Egenskaber, der herved maa tages i Betragtning. Medens det derfor maa være Kirkestyrelsens Sag at paase, at de vordende Præster faa den fornødne kirkelige Uddannelse, maa det fortrinsvis være Menighedens Sag

at vælge mellem de saaledes Uddannede; og Prøvede den, som passer til de særegne Krav, der stilles paa det enkelte Sted. Saameget lettere kan dette nu gennemføres, som Lønningforholdene vist omtrent samtidig vil blive mere udsævnede, og det ved Indførelsen af Alderstillaag vil blive muligt paa ethvert Sted at yde dets Præst en til hans Alder og Dygtighed svarende Lønning.

Den Enstemmighed, Lovforslaget kræver, for at Udvalgets Duffer kan blive afgjørende, vil, hvor den bringes tilbete, i Reglen forudsætte, at man fra flere Sider opgiver dem, man helst ønskede; men sandsynligtvis vil den meget sjældent komme tilstede, hvor det kirkelige Liv har faaet en større Udvikling, og hvor det derfor ligger de enkelte Menighedsmedlemmer megen Magt paa at faa den bedst mulige Præst; og selv hvor dette ikke er Tilfældet, kan meget let eet eller et Par Medlemmer af Udvalget af personlige eller andre, maasse rent uadvortes Grunde vægre sig ved at slutte sig til de øvrige. Heller ikke kan det negtes, at det ofte kan være den mest nidkjære og begavede af Ansøgerne, som allermindst kan samle alle Stemmerne om sig. I Almindelighed vil Udvalgets Duffer derfor neppe faa mere end en raadgivende Betydning, og Ministeren altsaa beholde den egentlig afgjørende Stemme, men dermed tages Afgjørelsen og dens Ansvar bort fra det Sted, hvor den formentlig bør ligge.

Heller ikke kan Flertallet finde det rigtigt,